

BÁO CÁO

Sơ kết 02 năm thực hiện Đề án “Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật giai đoạn 2022 - 2027” trên địa bàn tỉnh Bình Định

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Thực hiện Công văn số 2540/HĐPH-PBGDPL ngày 20/5/2024 của Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL) Trung ương về việc hướng dẫn thực hiện Quyết định số 407/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ năm 2024 (gọi tắt là Đề án 407), UBND tỉnh Bình Định báo cáo sơ kết 02 năm thực hiện Đề án 407 trên địa bàn tỉnh Bình Định như sau:

I. TÌNH HÌNH CÔNG TÁC TRUYỀN THÔNG CHÍNH SÁCH CÓ TÁC ĐỘNG LỚN ĐẾN XÃ HỘI TRONG QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT THEO QUYẾT ĐỊNH SỐ 407/QĐ-TTg

1. Kết quả đạt được

a) Tổ chức quán triệt, ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn, theo dõi việc thực hiện

Trên cơ sở Quyết định số 407/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, UBND tỉnh Bình Định ban hành Quyết định số 2646/QĐ-UBND ngày 17/8/2022 ban hành Kế hoạch thực hiện Đề án “Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật (dự thảo chính sách) giai đoạn 2022 - 2027” trên địa bàn tỉnh.

Từng năm, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch¹ chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị, địa phương triển khai thực hiện Đề án. Đồng thời, trong kỳ báo cáo, Hội đồng Phối hợp PBGDPL tỉnh cũng thường xuyên ban hành các văn bản hướng dẫn, định hướng các ngành, địa phương thực hiện truyền thông dự thảo chính sách². Đặc biệt, trong năm 2024, nhằm tạo thuận lợi cho các sở, ban, ngành trong quá trình xây dựng, ban hành Kế hoạch thực hiện truyền thông dự thảo chính sách, Hội đồng Phối hợp PBGDPL tỉnh đã cung cấp Mẫu Kế hoạch tổ chức truyền thông

¹ Kế hoạch số 120/KH-UBND ngày 26/6/2023, Kế hoạch số 64/KH-UBND ngày 20/03/2024

² Công văn số 533/HĐPH ngày 18/5/2023 về thực hiện và sơ kết 01 năm thực hiện Quyết định số 407/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ năm 2023; Công văn số 415/HĐPH ngày 02/4/2024 hướng dẫn một số nội dung về tổ chức truyền thông dự thảo chính sách, pháp luật có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng dự thảo văn bản quy phạm pháp luật; Công văn số 576/HĐPH ngày 24/4/2024 tăng cường truyền thông, phổ biến Luật Đất đai và các chính sách trong các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật;...

dự thảo chính sách, pháp luật có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng dự thảo văn bản quy phạm pháp luật (VBQPPL)³.

Hằng năm, UBND tỉnh cũng đã thực hiện quán triệt, triển khai, phổ biến nội dung Đề án cho lãnh đạo, cán bộ pháp chế các sở, ban, ngành, cơ quan trung ương trên địa bàn tỉnh, báo cáo viên pháp luật tỉnh, lãnh đạo UBND, Phòng Tư pháp các huyện, thị xã, thành phố và các đối tượng có liên quan⁴.

Trên cơ sở quán triệt, chỉ đạo của UBND tỉnh, các sở, ban, ngành⁵, 11/11 UBND các huyện, thị xã, thành phố đã ban hành Kế hoạch và thực hiện quán triệt, triển khai nội dung Đề án cho các đối tượng có liên quan.

b) Tình hình triển khai các hoạt động truyền thông dự thảo chính sách

Các cơ quan, đơn vị trên địa bàn tỉnh được giao chủ trì, tham mưu soạn thảo VBQPPL của HĐND, UBND tỉnh⁶, HĐND, UBND cấp huyện⁷ đã thực hiện theo đúng Quyết định số 85/2022/QĐ-UBND ngày 22/12/2022 của UBND tỉnh ban hành Quy định về quy trình xây dựng VBQPPL trên địa bàn tỉnh từ khâu lập đề nghị xây dựng văn bản, xây dựng và đánh giá tác động chính sách, soạn thảo, thẩm định... Qua đó, cũng đã chú trọng việc xác định các chính sách có tác động lớn đến xã hội trong các dự thảo Nghị quyết của HĐND tỉnh, Quyết định của UBND tỉnh để thực hiện truyền thông, lấy ý kiến thông qua nhiều hình thức như: Đăng, lấy ý kiến trên Cổng Thông tin điện tử của UBND tỉnh, Trang Thông tin điện tử PBGDPL tỉnh, Trang Thông tin điện tử của cơ quan, đơn vị và địa phương...; truyền thông trên các phương tiện thông tin đại chúng: Báo Bình Định, Đài Phát thanh và truyền hình Bình Định, cơ quan thông tấn, báo chí trên địa bàn tỉnh; thông qua Hội nghị lấy ý kiến góp ý,...

Trong kỳ báo cáo, có hơn 04 dự thảo chính sách có tác động lớn đến xã hội được thực hiện truyền thông ngay từ khâu xây dựng dự thảo chính sách: Chính sách hỗ trợ đầu tư xây dựng nhà ở xã hội; chính sách hỗ trợ kinh phí đóng bảo hiểm y tế cho một số đối tượng; chính sách hỗ trợ của tỉnh đối với một số đối tượng trong khám, chữa bệnh cho người nghèo; chế độ, chính sách cho thành viên tổ bảo vệ an ninh, trật tự,...

³ Công văn số 415/HĐPH ngày 02/4/2024 hướng dẫn một số nội dung về tổ chức truyền thông dự thảo chính sách, pháp luật có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng dự thảo văn bản quy phạm pháp luật

⁴ Năm 2022, quán triệt, triển khai tại Hội nghị hưởng ứng Ngày pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; năm 2023 quán triệt, triển khai tại Hội nghị tập huấn báo cáo viên pháp luật tỉnh; năm 2024, dự kiến quán triệt, triển khai tại Hội nghị tập huấn báo cáo viên pháp luật tỉnh

⁵ Kế hoạch số 1079/KH-CAT-PV01 ngày 02/4/2024 của Công an tỉnh; Kế hoạch số 899/KH -SNV ngày 08/05/2024 của Sở Nội vụ...

⁶ Năm 2022, HĐND, UBND tỉnh ban hành 97 văn bản QPPL (27 Nghị quyết, 70 Quyết định);

Năm 2023, HĐND, UBND tỉnh ban hành 93 VBQPPL (29 Nghị quyết, 64 Quyết định).

06 tháng đầu năm 2024, HĐND, UBND tỉnh ban hành 42 VBQPPL (12 nghị quyết, 30 quyết định).

⁷ Năm 2022, HĐND, UBND cấp huyện ban hành 61 VBQPPL (11 Nghị quyết, 50 Quyết định)

Năm 2023, HĐND, UBND cấp huyện ban hành 27 VBQPPL (10 Nghị quyết, 17 Quyết định)

06 tháng đầu năm 2024, HĐND, UBND cấp huyện ban hành 15 VBQPPL (01 nghị quyết, 14 quyết định).

Ngoài ra, các cơ quan, tổ chức, đơn vị, địa phương trên địa bàn tỉnh cũng đã tổ chức truyền thông dự thảo chính sách, pháp luật trên các lĩnh vực thuộc thẩm quyền ban hành của các cơ quan ở trung ương nhưng có tác động lớn đến xã hội như: Các chính sách trong dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi); Luật Căn cước (sửa đổi); Luật Kinh doanh bất động sản (sửa đổi); Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở, Luật Phòng, chống bạo lực gia đình, Luật Lực lượng tham gia bảo vệ an ninh, trật tự ở cơ sở;... các chính sách trong dự thảo VBQPPL quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành Luật Đất đai, Luật Nhà ở, Luật Giá, Luật Lực lượng tham gia bảo vệ an ninh, trật tự ở cơ sở,...

Công tác truyền thông dự thảo chính sách đã được các cấp, các ngành, các địa phương trên địa bàn tỉnh thực hiện bám sát thực tế, lấy thực tế làm thước đo và công khai, minh bạch, chủ động, phù hợp với yêu cầu thực tiễn; góp phần quan trọng đưa chính sách pháp luật đi vào cuộc sống và đưa các yêu cầu thực tiễn của cuộc sống vào quá trình xây dựng chính sách, nâng cao hiệu lực, hiệu quả của chính sách ngay từ khi bắt đầu soạn thảo. Nhờ đó, đã thống nhất nhận thức, ý chí và hành động trong triển khai thực hiện, tạo đồng thuận cao của cán bộ, công chức, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân trên địa bàn.

c) Sự tham gia của các cơ quan thông tin, báo chí trong công tác truyền thông dự thảo chính sách

Thời gian qua, với phương châm truyền thông chính sách phải đi trước để thống nhất nhận thức, tạo sự đồng thuận trong toàn xã hội, công tác phối hợp truyền thông và tiếp nhận, xử lý thông tin góp ý, phản biện xã hội về dự thảo chính sách, pháp luật giữa cơ quan, đơn vị được giao chủ trì soạn thảo VBQPPL của tỉnh, cấp huyện với các cơ quan thông tin, báo chí trên địa bàn tỉnh được triển khai đồng bộ và hiệu quả. Thông qua các kênh: Báo Bình Định, Đài Phát thanh và Truyền hình Bình Định, các cơ quan thông tấn báo chí đóng trên địa bàn tỉnh... công tác truyền thông dự thảo chính sách đã đảm bảo sự tương tác đa chiều giữa cơ quan, tổ chức và người dân. Các cơ quan thông tin, báo chí đã tập trung tuyên truyền các chính sách có tác động lớn đến xã hội, nhất là những vấn đề khó, nhạy cảm, có nhiều ý kiến khác nhau, góp phần tạo đồng thuận xã hội đối với những chính sách, quy định pháp luật cần được ban hành hoặc điều chỉnh để đáp ứng kịp thời theo yêu cầu của thực tiễn cuộc sống; nâng cao chất lượng chính sách, thể chế, tính khả thi cũng như ý thức tôn trọng, tuân thủ pháp luật.

Các cơ quan thông tấn báo chí trên địa bàn tỉnh đã xác định rõ vai trò, trách nhiệm của mình trong công tác truyền thông dự thảo chính sách pháp luật. Cơ quan chủ trì tham mưu soạn thảo đã chủ động, phối hợp chặt chẽ, cung cấp thông tin một cách trung thực, khách quan, chính xác, kịp thời cho các cơ quan thông tin đại chúng, cơ quan báo chí thực hiện thông tin hoạt động xây dựng dự thảo, nội dung chính sách, thời điểm áp dụng, nguồn kinh phí thực hiện các chính sách, đặc biệt là

những vấn đề dư luận xã hội quan tâm cho người dân.

Các cơ quan truyền thông, báo chí trên địa bàn cũng chủ động phối hợp nắm bắt thông tin về các dự thảo chính sách của tỉnh trong quá trình xây dựng để có kế hoạch truyền thông một cách phù hợp. Báo Bình Định, Đài Phát thanh và Truyền hình Bình Định, các cơ quan thông tấn, báo chí trên địa bàn tỉnh đã cử đầu mỗi thường xuyên nắm bắt tình hình và có sự phối hợp chặt chẽ với từng cơ quan, tổ chức được giao nhiệm vụ tham mưu chủ trì xây dựng chính sách nhằm tạo nên sự kết nối giữa các bên trong quá trình phối hợp thực hiện truyền thông dự thảo chính sách trên địa bàn tỉnh.

d) Cách thức phối hợp truyền thông và tiếp nhận, xử lý thông tin góp ý, phản biện xã hội về dự thảo chính sách

Cơ quan, đơn vị chủ trì tham mưu, địa phương soạn thảo VBQPPL phối hợp với Báo Bình Định, Đài Phát thanh và truyền hình Bình Định, các cơ quan thông tin, báo chí, cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đã chủ động, linh hoạt lựa chọn hình thức tổ chức truyền thông dự thảo chính sách, cụ thể: Truyền thông về dự thảo chính sách trên Báo Bình Định, Đài Phát thanh và truyền hình Bình Định, các phương tiện thông tin đại chúng; xây dựng, đăng tải tài liệu truyền thông phù hợp với từng đối tượng, địa bàn để cung cấp thông tin dự thảo chính sách cho người dân, tổ chức, doanh nghiệp trên Cổng Thông tin điện tử của UBND tỉnh, Trang Thông tin điện tử PBGDPL tỉnh, Cổng/trang thông tin điện tử của các sở, ban, ngành, UBND các huyện, thị xã, thành phố...; tổ chức các hội nghị, phỏng vấn, đối thoại trực tiếp, trực tuyến, họp báo... để trao đổi, thông tin về dự thảo chính sách tới các cơ quan, tổ chức, người dân, doanh nghiệp; thông qua đội ngũ báo cáo viên pháp luật các cấp, luật sư, luật gia, trợ giúp viên pháp lý, tư vấn viên pháp luật, cán bộ làm công tác pháp chế và đại diện các cơ quan, tổ chức, hiệp hội, doanh nghiệp liên quan đến chính sách tham gia đóng góp ý kiến; tổ chức truyền thông dự thảo chính sách tại địa bàn cơ sở thông qua hệ thống loa truyền thanh, niêm yết tại bảng tin, lồng ghép trong các loại hình văn hóa cơ sở và các hình thức phù hợp khác; tổ chức truyền thông thông qua các ứng dụng mạng xã hội và hình thức truyền thông phù hợp khác...

Ngoài ra, thông qua công tác phản biện xã hội của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp trên địa bàn tỉnh, các dự thảo chính sách được xây dựng trên địa bàn tỉnh đã được truyền thông, góp ý để cơ quan chủ trì tham mưu soạn thảo chỉnh sửa, hoàn thiện đảm bảo tính khả thi, phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng, các quy định của Trung ương và tình hình thực tiễn của tỉnh.

đ) Việc nâng cao năng lực đội ngũ công chức, những người tham mưu thực hiện truyền thông dự thảo chính sách

Nhằm nâng cao năng lực, kỹ năng cho đội ngũ công chức pháp chế các sở,

ngành, báo cáo viên pháp luật và những người tham mưu thực hiện truyền thông dự thảo chính sách trên địa bàn tỉnh, hằng năm, UBND tỉnh⁸, UBND các huyện, thị xã, thành phố⁹ đã tổ chức tập huấn kiến thức, kỹ năng, nghiệp vụ truyền thông dự thảo chính sách cho các đối tượng này.

e) Kinh phí thực hiện các hoạt động truyền thông dự thảo chính sách

Hiện nay, các cơ quan, đơn vị, địa phương chưa bố trí kinh phí riêng cho việc triển khai các hoạt động truyền thông dự thảo chính sách mà chủ yếu sử dụng từ nguồn kinh phí dành cho công tác xây dựng VBQPPL, PBGDPL, xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật hoặc lồng ghép trong triển khai thực hiện các chương trình, đề án khác được cơ quan có thẩm quyền giao khi tham mưu soạn thảo dự thảo VBQPPL.

f) Đánh giá chung về kết quả đạt được

Thời gian qua, hoạt động truyền thông dự thảo chính sách trên địa bàn tỉnh Bình Định đã mang lại những kết quả tích cực trong công tác xây dựng và hoàn thiện thể chế; thể hiện quyết tâm chính trị của chính quyền địa phương các cấp trong việc phát huy dân chủ rộng rãi, theo nguyên tắc bám sát thực tiễn, tôn trọng thực tiễn, lấy thực tiễn làm thước đo; qua đó, tạo dựng niềm tin của Nhân dân vào các chủ trương, chính sách của Nhà nước, của tỉnh sau khi được ban hành.

Việc triển khai thực hiện Đề án trên địa bàn tỉnh cũng khẳng định đây là hướng đi, cách thức làm hết sức căn cơ, khoa học, phù hợp với tình hình, điều kiện thực tế để huy động trí tuệ của các tầng lớp Nhân dân, định hướng dư luận xã hội, cung cấp cho cơ quan chủ trì tham mưu soạn thảo những góc nhìn khách quan, đa chiều để các cơ quan chức năng nghiên cứu, tìm hiểu, kịp thời điều chỉnh, tránh gây bức xúc trong dư luận và Nhân dân trong quá trình xây dựng các chính sách trong các dự thảo VBQPPL.

2. Tồn tại, hạn chế và nguyên nhân trong triển khai thực hiện Đề án

a) Tồn tại và hạn chế

- Việc xác định chính sách nào có tác động lớn đến xã hội cần phải thực hiện truyền thông của các cơ quan, đơn vị tham mưu cũng như các địa phương trên địa bàn tỉnh trong quá trình xây dựng dự thảo VBQPPL còn gặp không ít khó khăn, lúng túng.

- Một số cơ quan, đơn vị chưa xác định được chính sách có tác động lớn đến xã hội cần phải thực hiện truyền thông, dẫn đến thực trạng chưa chủ động xây dựng kế hoạch để thực hiện truyền thông cụ thể từng chính sách trong quá trình

⁸ Năm 2022, quán triệt, triển khai tại Hội nghị hưởng ứng Ngày pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; năm 2023 quán triệt, triển khai tại Hội nghị tập huấn báo cáo viên pháp luật tỉnh; năm 2024, dự kiến quán triệt, triển khai tại Hội nghị tập huấn báo cáo viên pháp luật tỉnh

⁹ Tây Sơn, Phù Cát, Tuy Phước, Hoài Nhơn...

tham mưu xây dựng dự thảo VBQPPL.

- Kinh phí bố trí cho công tác này còn nhiều hạn chế, hình thức truyền thông chưa thật sự đa dạng, đáp ứng yêu cầu thu hút được đông đảo các tầng lớp Nhân dân tham gia đóng góp ý kiến.

b) Nguyên nhân

- Nhận thức của một số lãnh đạo cơ quan, đơn vị, địa phương chưa thật sự đầy đủ, toàn diện về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của truyền thông dự thảo chính sách trong quá trình tham mưu xây dựng dự thảo VBQPPL cũng như huy động nguồn lực xã hội tham gia công tác này. Chính vì vậy, hiệu quả của hoạt động này đang phụ thuộc vào sự quan tâm của từng cơ quan, đơn vị, địa phương trong việc chỉ đạo, lãnh đạo thực hiện.

- Sự phối hợp giữa cơ quan chủ trì soạn thảo với các cơ quan thông tin, báo chí, cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan trong thực hiện truyền thông chính sách có lúc, có nơi còn hạn chế.

- Chưa có cơ chế cụ thể để huy động sự tham gia, hỗ trợ truyền thông dự thảo chính sách của các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân.

- Việc bố trí nguồn lực cho hoạt động này chưa đồng đều ở từng cấp, từng ngành, gây khó khăn trong quá trình thực hiện.

II. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP VÀ MỘT SỐ KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Nhiệm vụ, giải pháp

- Tiếp tục, thường xuyên nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp, các ngành và đặc biệt là người đứng đầu về vị trí, vai trò của công tác truyền thông dự thảo chính sách; phát huy vai trò, trách nhiệm của cả hệ thống chính trị trong vận động, khuyến khích Nhân dân quan tâm, tham gia đóng góp ý kiến đối với dự thảo chính sách.

- Cơ quan, đơn vị, cá nhân được giao chủ trì soạn thảo căn cứ nội dung, tính chất dự thảo chính sách và yêu cầu thực tiễn chủ động, kịp thời phát huy vai trò trong tổ chức truyền thông dự thảo chính sách trong suốt quá trình xây dựng dự thảo VBQPPL; tổ chức tiếp nhận, xử lý thông tin góp ý, phản hồi, phản biện xã hội để sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện dự thảo VBQPPL.

- Thu hút, huy động được các lực lượng xã hội tham gia, đồng hành với các cơ quan chủ trì tham mưu soạn thảo và hỗ trợ kinh phí thực hiện các hoạt động truyền thông dự thảo chính sách.

- Lựa chọn trong chính sách những vấn đề cơ bản, có tác động lớn đến xã hội, đối tượng chịu sự tác động rộng,.. Từ đó, xây dựng lộ trình, phương thức truyền thông gắn với nội dung, đối tượng cụ thể cần tập trung truyền thông. Cùng với đó, cần bố trí nguồn lực truyền thông hợp lý, tương thích với các chính sách

cần truyền thông.

- Huy động sự tham gia của các tổ chức chính trị, các hội nghề nghiệp; chú trọng các công cụ truyền thông chính sách qua mạng xã hội, tăng tính tương tác, thích ứng với việc thực hiện chuyển đổi số, xã hội số, công dân số. Cùng với đó, chú trọng tiếp nối quá trình truyền thông chính sách đảm bảo chu trình xuyên suốt từ đề xuất, xây dựng, ban hành và thực hiện chính sách.

2. Đề xuất, kiến nghị

Đề hoạt động truyền thông dự thảo chính sách có hiệu quả, lan tỏa sâu rộng đến đông đảo các tầng lớp Nhân dân, UBND tỉnh Bình Định kiến nghị:

- Bộ Tư pháp thường xuyên tuyên tổ chức tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ cho các địa phương về thực hiện công tác truyền thông dự thảo chính sách; tiếp tục quan tâm hướng dẫn, hỗ trợ nghiệp vụ cho các địa phương để việc triển khai thực hiện truyền thông dự thảo chính sách được đồng bộ và hiệu quả.

- Các bộ, ngành trung ương cần nghiên cứu, hoàn thiện chính sách, thể chế đối với công tác này để tăng cường, nâng cao hiệu quả công tác truyền thông dự thảo chính sách nói chung, việc huy động nguồn lực nói riêng theo hướng gắn trách nhiệm với quyền lợi khi tham gia, hỗ trợ kinh phí và có cơ chế, chính sách khuyến khích cụ thể để thu hút sự tham gia của toàn xã hội, nhất là cơ quan thông tin, báo chí, doanh nghiệp, chuyên gia, nhà khoa học. Đồng thời, quan tâm chủ động lồng ghép hướng dẫn, chỉ đạo các sở, ngành ở địa phương triển khai thực hiện công tác truyền thông dự thảo chính sách của ngành trong Kế hoạch truyền thông dự thảo chính sách hằng năm.

Trên đây là kết quả sơ kết 02 năm thực hiện Đề án “Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật giai đoạn 2022 - 2027” trên địa bàn tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định kính báo cáo Bộ Tư pháp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục PBGDPL (Bộ Tư pháp);
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Tư pháp;
- CVP, PVP TD;
- Lưu: VT, K11.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Tự Công Hoàng